

سفرنامه اربعین

امام حسین علیه السلام

دکتر رضا باقی زاده

سرشناسه: باقی زاده، رضا، ۱۳۴۵ - [دکتر]

عنوان و نام پدیدآور: سفرنامه اربعین امام حسین علیه السلام / رضا باقی زاده.

مشخصات نشر: کرج: لوح سبز، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۱۴۱ص؛ ۹/۵ × ۱۹/۵ س.م.

شابک ۱۶۰۰۰۰ریال 978-622-95176-8-0 :

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: باقی زاده، رضا، ۱۳۴۵ - [دکتر] -- سفرها -- عراق --

خاطرات

موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- آرامگاه -- زیارت

موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ق -- اربعین

موضوع: آرامگاه ها - شیعه -- عراق - خاطرات

رده بندی کنفرانس: S ۱/۷۹

رده بندی دیویی: ۶۵۰.۴۰۹۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۶۲۰

ناشر: انتشارات لوح سبز

ویراستار: محسن ایزدیار

حروف نگاری و صفحه آرایی: زینب حیدری

فانید حسن پور

طراحی جلد: الهام ستاری

عکس جلد: نسترن کرمانی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: کرج، بلوار امام زاده حسن، جنب مصلی، حوزه

علمیه امام صادق (ع) روابط عمومی: ۰۹۱۹۹۰۵۰۴۷۵ عباسی نسب

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۶
۱- مقام معظم رهبری.....	۹
۲- آیت‌الله محمدتقی بهجت.....	۱۰
۳- آیت‌الله وحید خراسانی.....	۱۰
۴- آیت‌الله صافی گلپایگانی.....	۱۱
۵- آیت‌الله شبیری زنجانی.....	۱۱
۶- آیت‌الله مکارم شیرازی.....	۱۲
۱- آیت‌الله کی.....	۱۵
دوشنبه ۸/۹۶.....	۱۸
سه‌شنبه ۹/۹۶.....	۱۹
پنج‌شنبه ۱۱/۹۶.....	۲۳
جمعه ۱۲/۹۶.....	۲۵
شنبه ۱۳/۹۶.....	۴۹
یک‌شنبه زیارت ۱۴/۹۶.....	۵۸
دوشنبه ۱۵/۹۶.....	۷۵
سه‌شنبه ۱۶/۹۶.....	۹۶
آغاز سفر عشق.....	۹۷
چهارشنبه ۱۷/۹۶.....	۱۰۶
پنج‌شنبه ۱۸/۹۶ (اربعین به تقویم ایران).....	۱۱۳
جمعه ۱۹/۹۶ (اربعین امام حسین علیه السلام در عراق).....	۱۲۲

پیش گفتار

از من آمد دلم را غم گرفت

بهر زینب عالمی ماتم گرفت

سوز اسل آن حمار آید به گوش

ناله صاحب زمان آید به گوش

اربعین آمد و اشک بر من می آید

گوئیا زینب محزون ز سفر می آید

باز در کرب و بلا شیون و شین زیارت

کز اسب دل ره امام خبر می آید

گرامی داشت و زنده نگه داشتن اربعین سالار شهیدان

حضرت حسین بن علی علیه السلام در میان شیعیان آن حضرت از

اهمیت و ارزش ویژه‌ای برخوردار است. نقل است که در روز

پس از شهادت امام حسین علیه السلام و یارانش، جابر بن عبدالله

انصاری صحابی رسول خدا صلی الله علیه و آله به زیارت قبر مطهر امام

حسین علیه السلام رفت. عطیه بن سعد جناده عوفی کوفی، که شاگرد

ابن عباس و از مفسران قرآن بود، همراه جابر بود. عطیه می

گوید: با جابر بن عبدالله انصاری به منظور زیارت قبر امام

سفرنامه اربعین ➡ ۷

حسین علیه السلام وارد کربلا شدیم. جابر در شریعه فرات غسل کرد و لباس های نیکو پوشید و با ذکر خدا به سمت قبر مطهر حرکت کرد. جابر که نابینا بود از من خواست که او را به قبر برسانم. چون به کنار قبر رسید، افتاد و غش کرد و هنگامی که بر رویش آب پاشیدم به هوش آمد و سه بار گفت: یا حسین، آنگاه گفت: ای حسین چرا جوابم را نمی دهی؟ و خود پاسخ داد: گونه می توانی جواب دهی در حالی که رگ های گلویت را بریده اند و بین سر و بدنت جدایی افتاده است. شهادت می دهم که از فرزندان ائمه النبیین و سیدالمؤمنین و پنجمین فرد از اصحاب کساء هستی. پس به امام حسین علیه السلام و یارانش سلام و درود فرستادم. این ترتیب جابر به عنوان نخستین زائر قبر مطهر امام حسین علیه السلام مفتوح گردید. ذکر واقعه زیارت جابر و سخنانی که با سالار شهیدان گفت، همیشه از روضه های سوزناک مجالس اربعین بوده است.

بنا به قولی، اهل بیت حضرت اباعبدالله علیه السلام را که به اسیری به شام برده بودند، در بازگشت به مدینه، بنابر درخواستشان، از مسیر کربلا حرکت دادند و در روز اربعین به کربلا رسیدند و به زیارت و عزاداری پرداختند و جابر بن عبدالله را در آنجا ملاقات کردند. برخی گفته اند در این روز سر مطهر سید الشهداء علیه السلام را به بدن مبارکش ملحق و دفن نمودند. حکیم الهی قمشهای در نغمه حسینی می سراید:

قافله عشق شه بی معین

شد به سر تربت شاه، اربعین

جابر و خیل غم و آل رسول

کرد به یکباره در آنجا نزول

۸ ← سفرنامه اربعین

چشم اسیران دیار دمشق

دید دگر مقتل سلطان عشق

برخی این قول را ضعیف می‌شمارند، اما بعید نیست که آل الله در بازگشت به مدینه تمایل به زیارت قبر امام حسین علیه السلام داشته و درخواست کرده باشند که از کربلا عبورشان دهند. پس از شهادت امام حسین علیه السلام آن‌ها را در حالی کربلا را ترک کردند که پیکرهای بی سر و پاره پاره عزیزانشان در بیابان کربلا رها شده بود. بسیار بر اهل بیت دشوار بود که بدون برگشتن به کربلا و زیارت شهدا به مدینه برگردند. بنابر قولی دیگر، در روز بیستم صفر، یعنی اربعین حسینی، اهل بیت را از شام به سوی مدینه حرکت دادند. برخی هم اربعین را روز ورود اهل بیت به مدینه ذکر کرده‌اند.

چنانکه در منابع معتبر آمده است، زیارت امام حسین علیه السلام معروف به زیارت اربعین در این روز مستحب است. در حدیثی آمده است که از علامات مؤمن زیارت اربعین است. شیخ طوسی این زیارت را از حضرت صادق علیه السلام نقل کرده است. از این رو، قرن‌ها است که زیارت اربعین را طایفه عزا در روز اربعین در میان شیعیان رواج دارد.^۱

درباره پیاده روی اربعین امام حسین علیه السلام چیزی یاد شده است ولی امام صادق علیه السلام درباره ثواب زیارت امام حسین علیه السلام با پای پیاده می‌فرماید: کسی که با پای پیاده به زیارت امام حسین علیه السلام برود، خداوند به هر قدمی که برمی‌دارد یک حسنه

سفرنامه اربعین ➡ ۹

برایش نوشته و یک گناه از او محو می‌فرماید و یک درجه مرتبه اش را بالا می‌برد، وقتی به زیارت رفت، حق تعالی دو فرشته را موکل او می‌فرماید که آنچه خیر از دهان او خارج می‌شود را نوشته و آنچه شر و بد است را ننویسند و وقتی برگشت با او وداع کرده و به وی می‌گویند: ای ولی خدا! گناهانت آمرزیده شد و تو از افراد حزب خدا و حزب رسول او و رب اهل بیت رسولش هستی، به خدا قسم! هرگز تو آتش را به چشم نخواهی دید و آتش نیز هرگز تو را نخواهد دید و تو را طعم آتش خود نخواهد کرد.^۱

سنان در سر می‌نویسد:

«این پیاده در دن به جهت فقر زائر است که نشان می‌دهد این زیارت برخاسته از شوق و محبت است یا به جهت آن است که زائر خود را در برابر سلطان اقلیم جوانمردی و خورشید سپهر عصمت و شهادت کوچک می‌شمارد و در راه او رنج سفر پیاده را بر خود هموار می‌کند و هر دو ارزشمند است.»^۲

در زیر نظر بزرگان و علمای اسلام را برآمون برآمد داشت روز اربعین می‌خوانید:

۱- مقام معظم رهبری

رهبر معظم انقلاب در باره اهمیت پاسداشت و بزرگداشت روز

۱. کامل الزیارات، ص ۲۵۵، حدیث ۴۸۳؛ بحار الانوار، ج ۹۷، ص ۲۴.

۲. اسرار الشهادة، ص ۱۳۶.

۱۰ ← سفرنامه اربعین

اربعین حسینی چنین بیان کرده‌اند: «شروع جاذبه مغناطیسی حسینی در روز اربعین است، جابرین عبدالله را از مدینه بلند می‌کند و به کربلا می‌کشاند، این همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن‌های متمادی در دل من و شما هست»^۱.

۲- آیت‌الله محمدتقی بهجت

آیت‌الله محمدتقی بهجت قومی درباره نقش پیاده‌روی روز اربعین می‌گوید: روایت دارد که امام زمان عجل الله تعالی فرجه که ظهور فرماید، پنج ندا می‌کند به اهل عالم، آلا یا اهل العالم انّ الحسین علیّه السلام قد اوتوه عطشاناً، آلا یا اهل العالم انّ جدی الحسین علیه السلام سوره ... امام زمان خودش را به واسطه امام حسین علیه السلام به همه عالم معرفی می‌کنند ... بنابراین در آن زمان باید همه مردم عالم حسین علیه السلام را شناخته باشند... اما الان هنوز همه مردم عالم، حسین علیه السلام را نمی‌شناسند و این تقصیر ماست، چون ما برای سیدالمرسلین علیه السلام طوری فریاد نزدیم که همه عالم صدای ما را بشنود، پیاده‌روی اربعین بهترین فرصت برای معرفی حسین علیه السلام به عالم است^۲.

۳- آیت الله وحید خراسانی

این مرجع تقلید با بیان روایتی از امام صادق علیه السلام در مورد

۱. بیانات معظم له در دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی، ۱۳۸۵/۱/۱.

۲. الزام الناصب، ج ۲، ص ۲۳۳.

۳. درس خارج فقه، کتاب جهاد.

سفرنامه اربعین ➡ ۱۱

اجر کسانی که به شوق امام حسین علیه السلام و به خاطر محبت رسول خدا صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین علیه السلام و فاطمه زهرا علیها السلام به زیارت آن حضرت می‌روند، خاطر نشان می‌کند: «خوشا به حال آنان که با پای پیاده در بیابان‌ها به سمت کربلا حرکت می‌کنند.» وی همچنین از همه زائرانی که موفق به زیارت امام حسین علیه السلام در اربعین می‌شوند می‌خواهد که در حرم مطهر آن حضرت در شب و روز اربعین دست به دعا بردارند و برای فرج امام زمان علیه السلام دعا کنند.^۱

۴- آیت الله عابدی گلیایگانی

آیت الله عابدی گلیایگانی خاطر نشان می‌کند: «حضور میلیونی زائران بپای پرده از شرق و غرب و دور و نزدیک به سوی کربلای مقدس کنگره عظیمی است که به دنیا اعلام می‌کند راه حسین و اهداف او جاودان و فراموش‌ناشدنی است و شهدای این راه شهدای حق و شهامت و قهرمانی هستند، خداوند آنها را با اصحاب حسین محشور کند که جان خود را فدای حسین علیه السلام کردند و رحمت خدا بر آنها و جان پاکشان باد.»^۲

۵- آیت الله شبیری زنجانی

آیت الله شبیری زنجانی پیاده روی اربعین را تجلی عظم

۱. بیانات معظم له در دیدار با جمعی از روحانیون و مبلغین.

۲. بیانیه به مناسبت اربعین حسینی، آذر ۱۳۹۳ هـ.ش.

۱۲ ← سفرنامه اربعین

شیعه می‌داند و در این باره می‌گوید: «من آرزو داشتم توان جسمی‌ام به قدری بود که می‌توانستم در پیاده‌روی شرکت کنم در حالی که هر لحظه بر عظمت حماسه پیاده روی اربعین حسینی در سرزمین کربلای معلی افزوده می‌شود گروهی با تمسک به برخی از روایات می‌گویند: نیاز نیست که برای زیارت ائمه به حرم آنها سفر کنیم بلکه قلب دوستاران آنان حرم آنهاست»^۱.

۶-۱ آیت الله مکارم شیرازی

این مرجع تقلید نیز بر شکوه راهپیمایی اربعین حسینی زائران ابا عبدالله (ع) تأکید دارد و می‌گوید: «این حرکت عظیم بی‌نظیر است، سواران حضرت سیدالشهدا از نجف و دیگر نقاط با پای پیاده به سمت کربلای معلی در حرکت هستند و غوغای عجیبی را به پا کرده‌اند و باید این را حفظ کرد.» وی با تأکید بر اینکه مراقب باشیم مبادا کسانی با بدعت‌ها و برنامه‌های نادرست خود این عظمت شکوه را زیر سؤال ببرند، خاطر نشان می‌کند: «مراسم برگزاری امام حسین (ع) سرمایه بزرگی است که بسیار می‌توان از آن استفاده کرد؛ ما به چنین سرمایه‌ای افتخار می‌کنیم و معتقدیم باید با سرمایه وجود از این سرمایه غنی حراست و پاسداری کرد»^۲.

در طول سفر امسال؛ سفرنامه و خاطرات خود را به رشته

۱. در گفتگو با سایت شفقتا (پایگاه بین‌المللی همکاری‌های خبری شیعه)

آذر ۱۳۹۳ ه.ش.

۲. بیانات درس خارج فقه در مسجد اعظم قم.

سفرنامه اربعین ➡ ۱۳

تحریر در آوردم تا برای خوانندگان مفید باشد و سبب معرفت بیشتر نسبت به سید الشهداء علیه السلام گردد. البته تمام تلاشم این بود که نوشتن سفرنامه و خاطرات، من را از توجه به زیارت حرم امامان و معنویت به سمت کربلا باز ندارد اگر چه گاهی به طور ناخود آگاه این اتفاق می افتاد.

در آخر لازم است از همه کسانی که در به بار نشستن این مجموعه یاری رسانم بودند مخصوصاً کسانی که قبل از چاپ، مطالعه و تذکراتی دادند تشکر و قدر دانی نمایم.

رضا باقی زاده